

Sygnatura akt I C 1474/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 kwietnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Dorota Witek

Protokolant: Ewelina Tomoń

po rozpoznaniu w dniu 28 kwietnia 2015 r. w Jeleniej Górze

sprawy z powództwa (...) Bank S.A. w W.

przeciwko A. G., (...) SP.J. we W.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanych (...) sp.j. we W. oraz A. G. na rzecz powoda (...) Bank S.A. w W. kwotę 129 787,74 zł (sto dwadzieścia dziewięć tysięcy siedemset osiemdziesiąt siedem złotych 74/100) oraz umowne odsetki w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP liczone od kwoty 123 868,86 zł od dnia 09.01.2014r. do dnia zapłaty z tym, że odpowiedzialność A. G. ma charakter subsydialny,
2. zasądza od pozwanych na rzecz strony powodowej kwotę 10 107 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania z tym, że odpowiedzialność A. G. ma charakter subsydialny.

Sygn. akt I C 1474/14

UZASADNIENIE

Powód (...) Bank S.A. z siedzibą w W. domagała się zasądzenia od pozwanych A. G. i (...)sp.j. z siedzibą we W. kwoty 123 868,86 zł z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od dnia wniesienia pozwu, kwoty 5 794,88 zł i kwoty 124 zł oraz zasądzenia zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód podał, że dnia 31 maja 2011 r. zawarł z (...) sp.j. z siedzibą we W. umowę kredytu, z którego jednak pozwany się nie wywiązał, co skutkowało wymagalnością roszczenia na dzień 23 października 2013 r. Odpowiedzialność pozwanego wspólnika A. G. pozostaje odpowiedzialnością sybsydiarną na podstawie art. 31 § 1 i 2 k.s.h. Łączna wysokość zadłużenia na dzień 9 stycznia 2014 r. wynosiła 129 787,74 zł i obejmowała: kapitał w kwocie 123 868,86 zł, odsetki od należności niespłaconej w terminie naliczone do dnia 8 stycznia 2014 r. w kwocie 5 794,88 zł, koszty w kwocie 124 zł. Dodatkowo od należności głównej powód domagał się odsetek umownych w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od dnia 9 stycznia 2014 r.

Nakazem zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym z dnia 10 kwietnia 2014 r. Sąd Rejonowy (...) w L. w sprawie o sygn. akt (...) nakazał A. G. i (...) sp.j. z siedzibą we W., aby w ciągu dwóch tygodni od doręczenia nakazu zapłacili na rzecz (...) Banku S.A. z siedzibą w W. kwotę 129 787,74 zł, w tym kwotę 123 868,86 zł z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od dnia 9 stycznia 2014 r. do dnia zapłaty, kwotę 5 794,88 zł, kwotę 124 zł oraz kwotę 1 623 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania albo aby wnieśli w tymże terminie sprzeciw.

W sprzeciwie od powyższego nakazu zapłaty pozwani A. G. i (...) sp.j. z siedzibą we W. wnieśli o oddalenie powództwa.

W uzasadnieniu zaznaczyli, że przedmiotowy kredyt został udzielony na rzecz nabycia samochodu osobowego T. (...), zaś zabezpieczeniem udzielonego kredytu było przewłaszczenie na zabezpieczenie udziału w wysokości 49% części samochodu na rzecz Banku. W toku prowadzonej egzekucji komorniczej prowadzonej przeciwko (...) sp.j. z siedzibą we W. doszło do zbycia wymienionego pojazdu w całości na rzecz osoby trzeciej za kwotę 53 550 zł, a nie tylko udziału 51% części, która nie stanowiła przedmiotu przewłaszczenia na zabezpieczenie. Tymczasem, zdaniem pozwanych, z uwagi na brak spłaty kredytu cały samochód stał się własnością Banku, co pomniejsza zobowiązanie pozwanych.

Sąd ustalił, następujący stan faktyczny:

Bezsporne w niniejszej sprawie było, że A. G. był współnikiem (...) sp.j. z siedzibą we W..

W dniu 31 maja 2011 r. na podstawie umowy kredytu o nr (...) Bank S.A. z siedzibą w W. udzieliła kredytu (...) sp.j. z siedzibą we W., reprezentowana przez A. G., w kwocie 192 696,63 zł w celu nabycia samochodu osobowego T. (...). Zabezpieczeniem spłaty kredytu była umowa o przewłaszczenie na zabezpieczenie udziału w części przedmiotowego samochodu osobowego.

(dowód: umowa kredytu o nr (...) k. 42-44).

W dniu 7 kwietnia 2011 r. umową przewłaszczenia na zabezpieczenie (...) sp.j. z siedzibą we W. przeniósł na rzecz (...) Bank S.A. z siedzibą w W. udział w 49/100 części w prawie własności samochodu osobowego T. (...) w celu zabezpieczenia spłaty kredytu, pozostając zarazem współwłaścicielem pojazdu w pozostałej części, tj. w udziale 51/100 części.

(dowód: umowa przewłaszczenia na zabezpieczenie k. 78-79).

(...) sp.j. z siedzibą we W. dokonywała spłaty rat kredytowych w różnych terminach i w różnej wysokości, a następnie zaprzestała spłaty kredytu, dlatego (...) Bank S.A. z siedzibą w W. wypowiedział umowę kredytu oraz wezwał wymienioną Spółkę i A. G. do spłaty wymagalnego świadczenia. Na dzień 14 listopada 2013 r. łączna wysokość zaległości wynosiła 126 809,85 zł, w tym kapitał - 123 868,86 zł, odsetki umowne - 1 401,16 zł, odsetki od należności niespłaconych w terminie - 1 365,83 zł, opłata za prowizje - 124 zł, opłata za monit - 50 zł.

(dowód: przedsądowe wezwanie do zapłaty z potwierdzeniami odbioru k. 45-49).

Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w J. D. B. wszczął z wniosku (...) D. O., S. K. sp.j. w S. postępowanie egzekucyjne przeciwko (...) sp.j. z siedzibą we W., w wyniku którego dokonano zajęcia samochodu osobowego T. (...). Jednocześnie wniosek (...) Bank S.A. z siedzibą w W. o uchylenie zajęcia ruchomości w postaci wymienionego samochodu był bezskuteczny, mimo podania informacji co do prawa współwłasności pojazdu.

(dowód: wniosek z dnia 7.06.2013 r. k. 80).

W toku postępowania egzekucyjnego prowadzonego z wniosku (...) D. O., S. K. sp.j. w S. przeciwko (...) sp.j. z siedzibą we W. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w J. D. B. dokonał sprzedaży udziału w 51/100 części w prawie własności samochodu osobowego T. (...) na rzecz J. D. za kwotę 53 550 zł.

(dowód: pismo z dnia 12.08.2013 r. k. 83).

Pismem z dnia 23 sierpnia 2013 r. (...) Bank S.A. z siedzibą w W. wezwało J. D. do umownego zniesienia współwłasności samochodu osobowego T. (...), co jednak okazało się bezskuteczne.

(dowód: pismo z dnia 23.08.2013 r. k. 84).

Bezsporne było, że J. D. zbył udział we własności przedmiotowego pojazdu na rzecz osoby trzeciej, która znajduje się w posiadaniu auta. (...) Bank S.A. z siedzibą w W. wniosło o sądowe zniesienie współwłasności – postępowanie w tej sprawie trwa do chwili obecnej.

Na dzień 9 stycznia 2014 r. łączne zadłużenie kredytobiorcy z tytułu umowy kredytu o nr (...) z dnia 31 maja 2011 r. wynosiło 129 787,74 zł, w tym kapitał w kwocie 123 868,86 zł, odsetki od należności niespłaconej w terminie naliczone do dnia 8 stycznia 2014 r. w kwocie 5 794,88 zł oraz koszty w kwocie 124 zł.

(dowód: wyciąg z ksiąg banku z dnia 9.01.2014 r. k. 41).

Sąd zważył, co następuje:

Powód domagał się od pozwanych zasądzenia kwoty 129 787,74 zł oraz odsetek umownych w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od dnia 9 stycznia 2014 r. od kwoty 123 868,86 zł, z zastrzeżeniem o subsydiarnej odpowiedzialności A. G..

Zgodnie z treścią art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

W niniejszej sprawie nie budziło wątpliwości Sądu, że pozwany (...) sp.j. z siedzibą we W. zawarł z (...) Bankiem S.A. w W. dnia 31 maja 2011 r. umowę o kredyt w kwocie 192 696,63 zł w celu nabycia samochodu osobowego T. (...). Zabezpieczeniem spłaty kredytu była umowa o przewłaszczenie na zabezpieczenie udziału w 49/100 części w prawie własności samochodu osobowego T. (...). W świetle zgromadzonych dowodów z dokumentów w postaci umowy o kredyt oraz dokumentów w postaci wezwania do zapłaty i wyciągu z ksiąg bankowych, którym Sąd w pełni przydał walor wiarygodności, a których nie kwestionowali pozwani w sprzeciwie, nie budziło wątpliwości, iż wartość zadłużenia (...) sp.j. z siedzibą we W. względem (...) Bank S.A. z siedzibą w W. na dzień 9 stycznia 2014 r. stanowiła wartość 129 787,74 zł, z czego kwota należności głównej wynosiła 123 868,86 zł. Gołosłowne kwestionowanie tej wysokości w mowie końcowej pozwanych było nie tylko spóźnione ale też nie poparte żadnym merytorycznym argumentem.

Przewłaszczenie na zabezpieczenie jest umową zawieraną na podstawie art. 353¹ k.c. pomiędzy dłużnikiem - właścicielem rzeczy a jego wierzycielem, stosownie do której dłużnik przenosi na wierzyciela własność rzeczy w celu zabezpieczenia wykonania jakiegoś zobowiązania.

Intencją stron umowy o przewłaszczenie na zabezpieczenie (art. 65 § 2 k.c.) nie jest przeniesienie własności rzeczy celem zaspokojenia zobowiązania z umowy np. pożyczki i przyjęcie przez wierzyciela świadczenia w postaci rzeczy na poczet długu z tytułu spłaty pożyczki. Przeniesienie własności rzeczy następuje w celu zabezpieczenia oznaczonej wierzytelności, a więc bez zamiaru trwałego wyzbycia się własności rzeczy, a zastrzeżenie zwrotnego przeniesienia własności rzeczy na przewłaszczającego w razie spłaty długu należy do jej essentialia negotii (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 19 listopada 1992 r., II CRN 87/92, z dnia 5 maja 1993 r., III CZP 54/93, OSP 1994, Nr 10, poz. 176, z dnia 29 maja 2000 r., III CKN 246/00, OSNC 2000, Nr 11, poz. 213, z dnia 19 lipca 2001 r., III CKN 1225/98, Wokanda 2001, Nr 12, poz. 9). Dodatkowo realizacja zamierzonego przez strony celu następuje w ten sposób, że w razie niespłacenia długu wierzyciel może, jako właściciel rzeczy, zaspokoić z niej swoją wierzytelność bez potrzeby zachowywania niektórych procedur dyktowanych interesem dłużnika, ale nie oznacza to jednak, że zupełnie dowolnie. W każdym wypadku zaspokojenia się wierzyciela z przewłaszczanej rzeczy następuje nie z chwilą nabycia przez wierzyciela własności rzeczy, bo to ma miejsce w momencie zawarcia umowy przewłaszczenia (art. 155 § 1 k.c.), ale z chwilą dokonania czynności powodującej zaspokojenie się wierzyciela z tej rzeczy i prowadzącej do umorzenia w całości lub w części zabezpieczonej wierzytelności.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy należało stwierdzić, że umową przewłaszczenia na zabezpieczenie z dnia 7 kwietnia 2011 r. strony zabezpieczyły wierzytelność z tytułu umowy kredytu w ten sposób, że przeniosły na zabezpieczenie udział w 49/100 części w prawie własności samochodu osobowego T. (...). Strony nie umówiły się jednak co do sposobu zaspokojenia się wierzyciela na wypadek nie wywiązania się dłużnika ze zobowiązania, co dawało powodowi uprawnienie do zdecydowania o sposobie zaspokojenia. Z uwagi iż pojazd znajdował się u pozwanego, który posiadał również dalsze zaległości finansowe, na wniosek innego wierzyciela Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w J. D. B. wszczął postępowanie egzekucyjne przeciwko (...)sp.j. z siedzibą we W., w wyniku którego dokonano zajęcia udziału w 51/100 części w prawie własności samochodu osobowego T. (...) i jego sprzedaży na rzecz osoby trzeciej. Mimo zabezpieczenia więc spłaty kredytu przewłaszczenia na zabezpieczenie samochodu osobowego, sprzedaż przedmiotowego pojazdu na licytacji komorniczej nie tylko znacznie utrudniła, ale do chwili obecnej uniemożliwiła powodowi zaspokojenie swojego roszczenia poprzez zbycie przez niego udziału 49/100 części w przewłaszczonej ruchomości i zaspokojenie się z uzyskanej ceny, którą zatrzymałby w całości. Uregulowany przez strony sposób zabezpieczenia nie doprowadził więc nawet do częściowego wygaśnięcia obowiązku dłużnika, dlatego powód miał pełną możliwość dochodzenia zaspokojenia swojego roszczenia w inny sposób, w szczególności poprzez żądanie zapłaty całości zobowiązania głównego na drodze postępowania sądowego. Zaspokojenie wierzyciela z przewłaszczonej rzeczy następuje nie z chwilą, gdy nabywa on rzecz na własność, bo to ma miejsce w momencie zawarcia umowy przewłaszczenia (art. 155 § 1 k.c.), ale z chwilą, gdy podejmie czynności prowadzące do zaspokojenia się z tej rzeczy w celu umorzenia w całości lub w części zabezpieczonej wierzytelności. Co więcej w przypadku zaspokojenia się Banku z innego majątku dłużnika nastąpi przejście z powrotem na rzecz pozwanej Spółki prawa własności udziału 49/100 części samochodu osobowego.

Jednocześnie nie sposób zarzucać (...) Bankowi S.A. z siedzibą w W. braku staranności, gdyż powód po uzyskaniu informacji o zajęciu przedmiotu zabezpieczenia wystąpił dwukrotnie do komornika sądowego o zwolnienie przedmiotu od zajęcia w całości lub w zakresie, w jakim stanowił on jego własność. W konsekwencji licytacji podlegał jedynie udział 51/100 części w prawie własności należącej do pozwanej Spółki, który został zbyty przez komornika na rzecz osoby trzeciej. Następnie powodowy Bank wystąpił do nabywcy z wnioskiem o umowne zniesienie współwłasności wymienionego samochodu osobowego, co nie doprowadziło jednak do porozumienia, stąd Bank skierował sprawę na drogę postępowania sądowego, które to postępowanie trwa do chwili obecnej.

Jak stanowi art. 31 § 2 k.s.h. przeciwko wspólnikowi spółki jawnej może zostać wniesione powództwo, zanim egzekucja z majątku spółki okaże się bezskuteczna. Jednakże zgodnie z subsydiarną odpowiedzialnością wspólnika uregulowaną w art. 31 § 1 k.s.h. wierzyciel spółki może prowadzić egzekucję z majątku wspólnika w przypadku, gdy egzekucja z majątku spółki okaże się bezskuteczna.

Niewątpliwie A. G. był wspólnikiem (...) sp.j. z siedzibą we W. co pozwalało na uwzględnienie roszczenia również przeciwko niemu. Jednak z uwagi na treść odpowiedzialności subsydiarnej wyrok zapadły przeciwko A. G., który był wspólnikiem, będzie mógł być wykonany dopiero, gdy egzekucja przeciwko spółce okaże się bezskuteczna.

Biorąc pod uwagę powyższe roszczenie powoda obejmujące kwotę 129 787,74 zł i odsetki umowne w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od dnia 9 stycznia 2014 r. od kwoty 123 868,86 zł, z zastrzeżeniem o subsydiarnej odpowiedzialności A. G., było w pełni uzasadnione.

Należy zaznaczyć, że brak było podstaw do zawieszenia niniejszego postępowania, gdyż wybór sposobu zaspokojenia zależał od powoda, a jeśli nie doszło do zaspokojenia z przedmiotu zabezpieczenia - w czym strony były zgodne wskazując na trwające w dalszym ciągu postępowania w sprawie o sygn. akt (...) przed Sądem Rejonowym w O., to powód mógł dochodzić zobowiązania głównego na drodze sądowej i zaspokoić się z innych składników majątkowych dłużnika. Tylko w przypadku zaspokojenia się z przedmiotu przewłaszczenia na zabezpieczenie doszłoby do zmniejszenia zadłużenia pozwanych, co miałyby wpływ na wynik niniejszego procesu. Brak było również przesłanek do dopuszczenia dowodu z akt sprawy toczącej się Sądem Rejonowym w O. w sprawie o sygn. akt (...).

Reasumując powództwo należało uznać za zasadne w całości zarówno co do roszczenia głównego, jak i odsetek, co skutkowało orzeczeniem jak w pkt. 1. sentencji orzeczenia.

Orzeczenie o kosztach znajduje uzasadnienie w treści art. 98 § 1 i 3 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Wobec powyższego Sąd w punkcie 2. wyroku zasądził od pozwanych, którzy sprawę przegrali, kwotę 10 107 zł tytułem zwrotu kosztów procesu powodowi, z tym że odpowiedzialność A. G. ma charakter subsydiarny. Koszty postępowania obejmowały opłatę od pozwu w kwocie 6 490 zł, opłatę skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł oraz koszty zastępstwa procesowego w wysokości 3 600 zł.